

OSNOVNE INFORMACIJE O ŽIVOTU I RADU U NJEMAČKOJ

Savezna Republika Njemačka zauzima površinu od 357.340 km². U Njemačkoj živi oko 81 milion stanovnika. Glavni grad je Berlin. SR Njemačka se sastoji od 16 saveznih država.

Troškovi života

Troškovi rentiranja smještaja su najveća stavka kada su u pitanju troškovi života. U glavnim gradovima, kao što su Minhen, Hamburg ili Dizeldorf, su najveći troškovi rentiranja i u prosjeku se može iznajmiti stan za 14€ po m². U manjim gradovima i u ruralnim područjima, stan se može iznajmiti, u prosjeku, i za 7€ po m². Pored kirije, treba računati i troškove za režije (struja, voda, grijanje, komunalne usluge...) što podiže cijenu kirije za, otprilike, još trećinu.

Oglasi za iznajmljivanje stana se mogu naći u nedjeljnim izdanjima dnevnih novina i na portalima za nekretnine, mada se može angažovati i agencija za nekretnine, što dodatno podiže cijenu stana.

Generalno, stanovi se izdaju nenamješteni, mada je u pojedinim slučajevima moguće iznajmiti i namješten stan. Mora se naglasiti da nije lako naći odgovarajuću i prihvatljivu nekretninu, posebno u velikim gradovima. Za samce se, kao dobra alternativa, preporučuje život sa cimerima/cimerkama i tako smanje troškovi.

Po nalaženju smještaja, potrebno je otići u Kancelariju za registraciju nadležne opštine (Einwohnermeldeamt) kako bi se prijavilo prebivalište. Skoro svaka opština pruža mogućnost on-line prijave prebivališta.

Usljed velike konkurencije između trgovačkih lanaca i maloprodajnih objekata, cijene hrane i osnovnih životnih potrepština nisu visoke. S druge strane, koliko ćete potrošiti na izlaske, kulturne događaje i slično, zavisi od vas samih. Prosječna cijena pizze je između 5€ i 8€, večera u otmenijem restoranu može koštati i do 100€. Prosječna cijena karata za operu i koncerte je 30€, a za bioskop 10€.

Upravljanje automobilom

U prometu mogu biti samo registrovana kola. Vozač uvijek sa sobom mora imati važeću vozačku i saobraćajnu dozvolu (Kraftfahrzeugschein). Kola se registruju u najbližem centru za registraciju (Kfz – Zulassungsstelle). Na uvid se mora staviti dokaz o vlasništvu nad automobilom i dokaz o obaveznom osiguranju automobila.

Ako se kupuje polovni automobil, potrebno je imati i sertifikat o ispravnosti vozila i dokaz o emisiji štetnih gasova.

Vozači motornih dozvola koji imaju vozačku dozvolu izdatu u zemlji koja nije članica EU mogu upravljati kolima 6 mjeseci sa tom vozačkom. Poslije tog perioda, mora se aplicirati za njemačku vozačku dozvolu. Da li se mora ponovo polagati test vožnje, zavisi u kojoj je državi izdata dozvola.

Poznavanje njemačkog jezika

Dobro poznavanje njemačkog jezika je neophodno za rad u Njemačkoj. Usljed velike ponude dostupne radne snage, tražioci posla sa slabim znanjem njemačkog jezika imaće velike poteškoće u nalaženju zaposlenja.

Sa znanjem engleskog jezika, postoji šansa nalaženja zaposlenja u IT sektoru i u pojedinim specijalizovanim akademskim oblastima. U svim ostalim područjima rada, prvo pitanje koje se postavlja je: «Da li govorite njemački jezik?».

Ulazak, boravak i radna dozvola

Njemački zakon o boravku (AufenthG) reguliše pitanja radne dozvole za lica koja nisu njemački državljani. Državljeni EU nemaju ograničenja u pristupu tržištu rada Njemačke.

Državljeni trećih zemalja (u koje spada i Crna Gora) moraju da dobiju boravišnu dozvolu (Aufenthaltstitel) za koju se može aplicirati u inostranstvu u njemačkim konzularnim i diplomatskim predstavništvima ili u Njemačkoj u Kancelariji za registraciju stranaca (Ausländerbehörde). Boravišna dozvola radi traženja posla ili zapošljavanja je uslovljena odobrenjem Savezne agencije za zapošljavanje SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit).

Detaljne informacije o radnim dozvolama i aplikaciji mogu se naći:

- ❖ na sajtu Savezne agencije za zapošljavanje SR Njemačke – www.arbeitsagentur.de → Bürgerinnen und Bürger → Arbeit und Beruf → Arbeits-/Jobsuche → Arbeit in Deutschland → Arbeitsmarktzulassung
- ❖ na sajtu njemačke ambasade u Podgorici www.podgorica.diplo.de
- ❖ u brošuri Život i rad u Njemačkoj na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore

Traženje posla

Informacije o svim detaljima vezanim za njemačko tržište rada i da li se sa kvalifikacijama koje neko lice ima može naći posao u Njemačkoj mogu se dobiti putem portala:

www.make-it-in-germany.com br. tel. 0049 30 1815 1111 radno vrijeme 9-15 časova

Informacije o slobodnim radnim mjestima mogu se dobiti putem:

- portala Jobbörse Savezne agencije za zapošljavanje SR Njemačke www.jobboerse.arbeitsagentur.de
- www.ec.europa.eu/eures
- network portala: www.xing.com ili www.linkedin.com
- zvaničnih web sajtova kompanija koja svoja slobodna radna mjesta objavljuju u odjeljku »Personal« (Personnel) ili »Karriere« (Career),
- časopisa –štampana ili onlina izdanja – na stranicama u kojima se objavljuju slobodna radna mjesta

Apliciranje za slobodno radno mjesto

Aplikacioni portfolio treba da uključuje sljedeća dokumenta:

- aplikaciono pismo (motivaciono pismo),
- biografiju – CV (curriculum vitae) sa fotografijom,
- kopiju diploma i sertifikata,

- reference prethodnih poslodavaca,
- primjeri prethodnih radova (ukoliko je potrebno).

Ukoliko se prijava za posao podnosi online, potrebno je da se sva dokumenta objedine u jedan PDF dokument koji će se proslijediti kao attachment. Ukoliko je moguće, veličina PDF dokument ne bi trebala da prelazi 2 MB.

Dokumenta moraju biti napisana bez gramatičkih i pravopisnih grešaka. Najčešće je potrebno i priložiti prevedene diplome i sertifikate.

Aplikaciono pismo

Pismo počinje obraćanjem osobi kojoj se podnosi zahtjev tj. na kontakt osobi. Ukoliko se ne zna tačno koja je osoba u pitanju, potrebno je raspitati se telefonski ili putem e-mail-a. Uvijek ostaje opcija da se pismo počne obraćanjem »Poštovani/a« (»Sehr geehrte Damen und Herren« - »Dear Sir/Madam«), ali bi to trebalo izbjegavati.

Pismo treba otkucati na maksimum A4 formatu. U njemu treba objasniti zašto se konkuriše na taj posao, koja su interesovanja i zašto smatrate da ste najpogodnija osoba za taj posao. Treba naglasiti zašto se želi zaposliti u Njemačkoj. Na kraju pisma bi se trebala izraziti želja da se putem intervjua kandidat lično predstavi.

Biografija – curriculum vitae (CV)

CV treba da bude na maksimum 2 kucane strane, tabelarno prikazan i antihronološki (početi od poslednjeg stepena stručne spreme i zadnjeg zaposlenja). Prvo se navedu kontakti (e-mail, adresa, broj telefona). CV treba sastaviti na sljedeći način:

- ❖ I dio CV-a – obrazovanje i stručna obuka,
- ❖ II dio CV-a – radno iskustvo, pri čemu je potrebno precizirati mjesec i godinu početka/kraja obuke, školovanja, zaposlenja,
- ❖ III dio CV-a – znanje jezika – koji jezici i stepen poznavanja jezika,
- ❖ IV dio CV-a – ostala iskustva i znanja (npr. poznavanje rada na računaru, vozačka dozvola...),
- ❖ V dio CV-a – hobiji, razne aktivnosti (bavljenje sportom, humanitarni rad, volontiranje, angažovanje u kulturi...).

CV se završava potpisom i datiranjem.

Zarade

Minimalna satnica u Njemačkoj od 1. januara 2015. godine je 8,5 € po satu u bruto iznosu. Mnoge djelatnosti imaju utvrđenu svoju minimalnu satnicu koja je veća od navedene. Zarade su rezultat pregovora između sindikata i udruženja poslodavaca. Ukoliko zarada nije unaprijed precizirana, kao posljedica pregovora, tada zaposleni pregovara platu sa poslodavcem. Zaposleni u sektorima u kojima je deficit radne snage imaju veću platu. Takođe, iskusniji radnici i radnici koji duže rade u firmi imaju veće plate.

Prosječna bruto zarada radnika koji radi puno radno vrijeme u 2014. g. u Njemačkoj je bila 3.527 €. Inženjeri u Njemačkoj, prosječno, mjesečno zarađuju između 4.500 i 6.000 € bruto, doktori, prosječno, mjesečno zarađuju između 4.000 i 6.000 € bruto, frizeri oko 1.500 €

Iako je prošlo 25 godina od ujedinjenja Njemačke, zarade u pokrajinama koje su nekad pripadale Istočnoj Njemačkoj su i dalje niže nego u pokrajinama koje su nekad pripadale Zapadnoj Njemačkoj. Takođe, i troškovi života su niži u pokrajinama koje su nekad pripadale Istočnoj Njemačkoj.

Veliki broj poslodavaca isplaćuje božićne i praznične bonuse ili 13., pa čak i 14. platu što je regulisano ugovorom o radu.

Iznosi poreza i doprinosa u Njemačkoj

Sistem socijalnog osiguranja:

- Zdravstveno osiguranje 14,60 %
- Osiguranje od nezaposlenosti 3,00 %
- Penziono osiguranje 18,70 %
- Njega i pomoć drugog lica 2,35 %

Osiguranje u slučaju povrede na radu plaća poslodavac.

Porezi

- Porez na prihod → 14 % - 45 % (Zavisi od visine prihoda i bračnog statusa)
- Porez za religijske zajednice → 8 % - 9 % od poreza na prihod
- Porez solidarnosti → 5,5 % od poreza na prihod

Porezi se automatski se odbijaju od plate. Registraciju na poreze i doprinose vrši poslodavac.

Primjer obračuna zarade

	Mjesečno	Godišnje
Zarada	3,000 €	36,000 €
Socijalna davanja		
Penziono osiguranje	280.50 €	3,366.00 €
Osiguranje od nezaposlenosti	45.00 €	540.00 €
Zdravstveno osiguranje	219.00 €	2,628.00 €
Njega i pomoć drugog lica	42.75 €	513.00 €
Ukupna socijalna izdvajanja	587,25 €	7.047,00 €
Porezi		
Porez solidarnosti	24.74 €	296.88 €
Porez za religijske zajednice	40.84 €	485.82 €
Porez na prihod	449.83 €	5,397.96 €
Ukupni porezi	515.05 €	6,180.66 €
Zarada nakon odbijanja	1,897.70 €	22,772.34 €